

1969-1982-Cİ İLLƏR ƏRZİNDƏ HEYDƏR ƏLİYEV TƏRƏFİNDƏN HEYVANDARLIQ SAHƏSİNDƏ APARILAN İSLAHATLAR

Yasin Gözəlov

*AR KTN Heyvandarlıq Elmi Tədqiqat İnstitutu, Göygöl rayonu
gozelov.yasin@mail.ru*

Heydər Əliyev 1969-cu ildə Azərbaycan Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin Birinci katibi seçildikdən sonra tez bir zaman ərzində bütün sahələr üzrə inkişafa nail olundu.

1969-1982-ci illərdə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulu 2 dəfədən çox artmış, o cümlədən taxılçılıqda məhsuldarlıq 48%, pambıqçılıqda 29%, üzümçülükdə 51%, tərəvəzçilikdə 37%, heyvandarlıqda 31% yüksəlmişdir (cədvəl 1; cədvəl 2; şəkil 1).

1994-cü ilin sentyabr ayında keçirilmiş müşavirədə Ulu Öndər Heydər Əliyev demişdir: "Kənd təsərrüfatı sahəsində gələcək inkişafımız yalnız və yalnız iqtisadi islahatların həyata keçirilməsi ilə bağlıdır. Gecikmək olmaz. Bu mənim üçün əsas prinsipdir".

Cədvəl 1

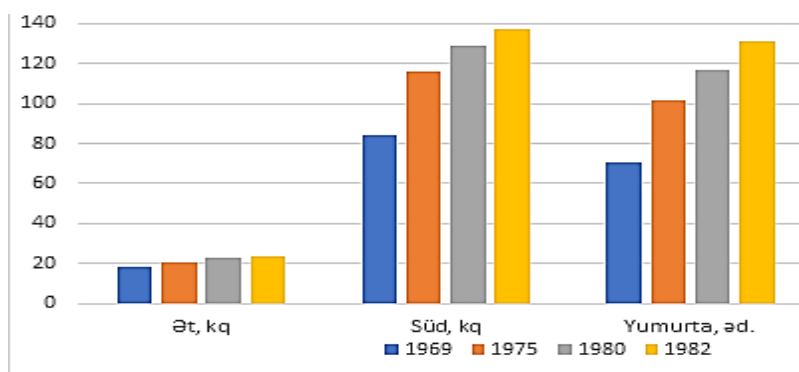
Heyvandarlıq məhsullarının istehsalı, min ton

Məhsulların adı	1969	1975	1980	1982	1982-ci il 1969-cu ilə nisbətən, dəfə
Ət (kəsilmiş çəkiddə) cəmi	93,2	114,8	138,9	151,3	1,62
O cümlədən					
Mal əti	50,2	56,2	62,1	65,6	1,30
Qoyun və keçi əti	27,1	30,0	29,7	31,0	1,14
Donuz əti	6,2	9,5	10,7	9,7	1,56
Quş əti	9,6	18,5	35,7	44,3	4,61
Süd, cəmi	425,4	658,1	796,1	870,7	2,0
Yumurta (milyon ədədlə)	356,5	577,9	721,2	835,2	2,34
Yun	7,0	9,5	10,7	11,4	1,62

Cədvəl 2

Adambaşına heyvandarlıq məhsullarının istehsalı, kq

Məhsulların adı	1969	1975	1980	1982	1982-ci il 1969-cu ilə nisbətən, dəfə
Ət (kəsilmiş çəkiddə)	18,4	20,2	22,5	23,8	1,29
Süd	84,4	115,7	129,2	137	1,62
Yumurta (ədədlə)	70,4	101,6	117,1	131,4	1,86



Şəkil 1. Adambaşına heyvandarlıq məhsullarının istehsalı, kq

<https://kayzen.az/blog/Az%C9%99rbycan-tarixi/5571/k%C9%99nd-t%C9%99s%C9%99rr%C3%BCfat%C4%B1-70-80-ci-ill%C9%99rd%C9%99.html>

Heyvandarlıqda elə həmin ildən başlayaraq islahatlar aparılmağa başlanmışdır. Bu da heyvandarlıq məhsullarının artırılmasına öz təsirini göstərmişdir (cədvəl 3; şəkil 2).

Qısa bir zamanda heyvandarlıq sahəsinin özəlləşdirilməsi, şəxsi mülkiyyətə verilməsi heyvanların baş sayının xeyli artmasına gətirib çıxarmışdır.

Heydər Əliyevin Respublika Nazirlər Kabinetinin geniş iclasında (06.11.1998) söylədiyi yekun nitqində deyildiyi kimi: "...Heyvandarlıq sahəsi tamamilə özəlləşdirilib və çox yüksək nəticələr əldə olunubdur".

Cədvəl 3

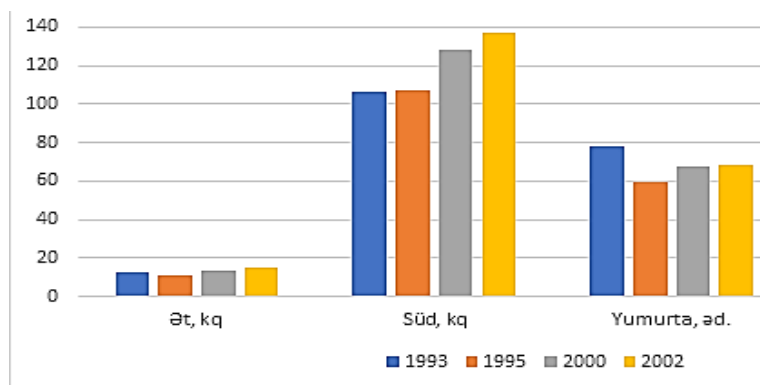
Heyvandarlıq məhsullarının istehsalı, min ton

Məhsulların adı	1993	1995	2000	2002	2002-ci il 1993-cü ilə nisbətən, dəfə
Ət (kəsilmiş çəkiddə) cəmi	92,5	82,0	108,7	124,6	1,34
O cümlədən					
Mal əti	43,8	41,2	55,5	63,0	1,43
Qoyun və keçi əti	26,2	24,4	35,0	40,6	1,54
Donuz əti	2,6	2,1	1,0	1,1	-0,42
Quş əti	19,9	14,3	17,2	19,9	-
Süd, cəmi	798,5	826,5	1031,1	1119,8	1,40
Yumurta (milyon ədədlə)	584,5	455,8	542,6	561,6	0,96
Yun	9,7	9,0	10,9	11,8	1,2

Cədvəl 4

Adambaşına heyvandarlıq məhsullarının istehsalı, kq

Məhsulların adı	1993	1995	2000	2002	2002-ci il 1993-cü ilə nisbətən, dəfə
Ət (kəsilmiş çəkiddə)	12,3	10,7	13,5	15,2	1,23
Süd	106,5	107,5	128,1	137	1,28
Yumurta (ədədlə)	78	59,3	67,4	68,7	0,88



Şəkil 2. Adambaşına heyvandarlıq məhsullarının istehsalı, kq